Kiegészítő javaslat Budapest Környezetvédelmi Programjához: elektromos autók 2 órás ingyenes parkolása

A környezetvédelmi program megállapításai az elektromos autózás vonatkozásában

A 2031-ig szóló környezetvédelmi program több helyen is foglalkozik az elektromos járművekkel, melyek mind nagyobb elterjedése számos kedvező hatást eredményezne a főváros környezetvédelmi helyeztében a jelenlegihez képest.

A program 35. oldalán az elektromos járművek igen alacsony zajszintje miatt tartja indokoltnak az ilyen járművek elterjedését.

A 64. oldalon annak előnyét emeli ki, ha a település-tisztasági feladatok ellátását környezetbarát elektromos járművekkel lehetne minél nagyobb arányban megvalósítani.

A 126. oldalon ugyanez a következtetés adódik az elektromos buszok tekintetében.

A 127. oldalon ez olvasható: „...szükséges a közlekedés okozta lokális terhelések szempontjából kedvezőbb zéró emissziós, elektromos üzemű járművek elterjedésének elősegítése pl. töltő - és energiatároló, valamint intelligens, az igények és legkedvezőbb lehetőség figyelembe vételével optimalizáló töltő- hálózatának kiépítése stb. által."

Két oldallal később a zéró emissziós teherszállítás előnyeit emelik ki.

Konkrét terv olvasható a közelebbi és távolabbi jövőre a 128. oldalon:
Cél a tisztán elektromos személy- és teherszállító járművek arányának 10%-ra növelése 2031-ig, majd a következő cél, hogy 2040-re ez az arány érje el a 60%-ot.

A 32–33. oldalon, az I-LEV-5 intézkedésnél a program kifejezetten szorgalmazza, hogy a parkolási díjak meghatározásánál vegyék figyelembe a járművek környezetvédelmi besorolását, tömegét és teljesítményét. **A 2 órás kedvezmény tehát a programban szereplő környezetvédelmi díjszabás egyik lehetséges megoldása.**

Egyéb kapcsolódó megállapítások

Az elektromos autók arányának növekedéséhez nagyon sok előny kapcsolódik, ebből elég csak egyet kiemelni: ha sikerülne elérni a fővárosban a 10 százalékos arányt, akkor az éves szinten 136 ezer tonna CO2 kibocsátás-csökkenéssel járna. Ez a számadat csak a Budapesten nyilvántartásba vett kb. 730 ezer gépkosira vonatkozik, de ez az érték jelentősen megemelkedne akkor, ha számításba vennénk a főváros közvetlen agglomerációjában lévő további 480 ezer gépkocsit, melyek jelentős része naponta vesz részt a budapesti közlekedésben.

A Telex 2026. november 1-jén megjelent írása szerint (fejlett nyugati államokban) az autóvásárlókat a tisztán elektromos autók vásárlásában csupán 33%-ban motiválják környezeti előnyök, ennél fontosabb számukra a jó ár-érték arány, illetve az alacsonyabb üzemeltetési költség (amibe beleértendő az ingyenes parkolás lehetősége).

https://telex.hu/techtud/2026/11/01/villanyauto-hibrid-plug-in-autovasarlas-europa-egyesult-allamok-ausztrali-felmeres

Jelenlegi helyzet

Budapesten 2027. január 1-től megszűnik a tisztán elektromos járművek ingyenes parkolása. Ez a döntés annyiban elkerülhetetlen volt, mivel a zöld rendszámos járművek **az ingyenes parkolás miatt egyre nagyobb arányban foglalták el** a közterületi fizetős parkolóhelyeket, kihasználva a korlátlan és ingyenes parkolás lehetőségét.

Ezt a helyzetet mindenképpen meg kellett szüntetni, ennyiből üdvözlendő a Fővárosi Közgyűlés 2024-ben született döntése.

Ugyanakkor budapesti közérdek fűződik ahhoz, hogy az elektromos gépjárművek aránya minél magasabb legyen a fővárosi utakon.

Az elektromos autók arányának növeléséhez az szükséges, hogy a vásárlási döntés meghozatala alkalmával a vásárló tudatában a magasabb árat az elektromos autóval kapcsolatos előnyök ellensúlyozzák. Ebben a tekintetben az ingyenes parkolás megszüntetése kimondottan negatívan hat mind a fővárosban, mind pedig a kapcsolódó agglomerációs településeken.

Ennek a negatív hatásnak valamilyen ellensúlyozására feltétlenül szükség lenne, annak érdekében, hogy a környezetvédelmi programban szereplő célok várhatóan meg is valósuljanak.

Megoldás: korlátozott idejű ingyenes parkolás bevezetése Budapesten.

Az elektromos autók tulajdonosai a korábbi általános ingyenességhez képest 2 óra ingyenes parkolásra legyenek jogosultak minden leparkolás alkalmával.

Budapesten a Portfolio 2026. október 28-i (széles adatbekérésen alapuló) összesítése szerint mintegy 143 ezer parkolóhely van.

https://new.portfolio.hu/gazdasag/20261028/elkertuk-a-parkolasi-szamokat-ugy-tunik-itt-valami-nem-stimmel-872308?utm_source=chatgpt.com

Pontos felmérés nem készült, de közelítő számítások szerint az összes parkolóhely legalább 5,8%-át foglalták el (gyakran egész napra) ingyenesen a zöld rendszámos autók.

Parkolásonkénti 2 órás ingyenességgel számolva ez a foglaltság 3,5%ra csökken, és a napi 10 (sok helyen 12 vagy 14) órás parkolási időből átlagosan 1,25 – 1,5 órát foglalnának el, a többi szabadon maradna a fizetős parkolások számára.

A közterületi parkolóhelyek üzemeltetői a 2 órás ingyenes parkolás bevezetése mellett is jelentős többletbevétellel számolhatnak az időkorlát nélküli ingyenes, zöld rendszámos parkoláshoz viszonyítva.

Adminisztrációs teher nélkül

A 2 órás ingyenes zöld rendszámos parkolás ellenőrzése rendkívül egyszerűen megoldható a főváros XVI. kerületében már jelenleg is alkalmazott módszer adaptálásával.

A XVI. kerületi Szakrendelő parkolójában idén vezették be a 2 órás korlátozott idejű parkolást. Ennek módja, hogy az autós a parkolás kezdetén beállít és a szélvédő alá elhelyez egy parkolótárcsát, ami mutatja a parkolási idő kezdetét és annak végét. A Közterület felügyelők ezen a tárcsán ellenőrzik, hogy az autós betartotta-e a 2 órás korlátot: aki túllépte, azt figyelmeztetik vagy megbüntetik.

Jelenleg folyamatban van a XVI. kerület egy részének zöldterületi fejlesztése, és azt követően az átépített környék nagy részén tervezik ennek a korlátozott idejű ingyenes parkolásnak a kibővítését. (A XVI. kerület egészén egyébként teljesen ingyenes a parkolás.)

Ezzel a megoldással minimális adminisztrációval megoldható az elektromos autók 2 órás ingyenes parkolása: az abban részt venni kívánó autósok a főváros által működtetett rendszerben elektronikusan regisztrálják a rendszámukat, bankkártyával kifizetik a pár ezer forintos regisztrációs díjat, és ezáltal jogosulttá válnak a kedvezmény igénybevételére.

Megfontolandó, hogy ezt a regisztrációs lehetőséget érdemes-e kiterjeszteni az EU-állampolgárok által Budapesten használt elektromos autókra, megfelelve ezáltal a szigorú EU-kompatibilitási előírásoknak.

Összeállította:
Ferenci Zoltán okl. mérnök,
a Közlekedési és Közbiztonsági Bizottság tagja